Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20296

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?i, bireylerin dü?ünsel ve manevi iyi olu? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik araçt?r. Ölçe?in Türkçe'ye uyarlamas? 2014 y?l?nda Hakan Sar?çam taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?nda, orijinal formun psikometrik özelliklerinin Türkçe konu?an ö?renci örnekleminde geçerli ve güvenilir olup olmad??? incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in iki alt boyuttan olu?tu?u do?rulanm??t?r: **Öz-Yeterlik** ve **Ya?am Plan?**. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanmakta olup, toplam 12 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Dü?ünsel iyi olma, manevi iyi olma, öz-yeterlik, ya?am plan?, psikometrik özellikler, uyarlama, ölçek.

Yazarlar

Hakan Sar?çam

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ya?am amaçlar?na yönelik alg?lar?n?, ki?isel yeterlilik inançlar?n? ve genel manevi tatmin düzeylerini kapsayan **dü?ünsel (manevi) iyi olma** düzeylerini belirlemektir. Bu, bireyin ya?am?na anlam verme ve kar??la?t??? zorluklarla ba?a ç?kma becerisini de?erlendirmeyi içerir.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?inin maddelerini ve faktör yap?s?n? Türk kültürüne ve diline uygun bir ?ekilde aktarmak ve bu yap?n?n ö?renci popülasyonunda psikometrik olarak geçerli ve güvenilir oldu?unu istatistiksel yöntemlerle kan?tlamakt?r.

Yap?

Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?i, geni? bir psikolojik yap? olan iyi olma kavram?n?n manevi ve bili?sel boyutlar?na odaklanmaktad?r. Ölçek, iki temel alt boyut arac?l???yla bu yap?y? ölçer:

Öz-Yeterlik (Self-Efficacy): Bireyin kendi yeteneklerine olan inanc?n?, ya?am?ndaki zorluklarla ba?a ç?kma ve hedeflerine ula?ma kapasitesini yans?tan boyuttur (1-6. maddeler).
Ya?am Plan? (Life Plan/Schema): Bireyin hayat?n?n amac?na, anlaml?l???na ve gelece?e yönelik net bir yönelim sahibi olup olmad???na dair alg?s?n? de?erlendiren boyuttur (7-12. maddeler).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu iki alt boyut birle?erek, bireyin ya?amdaki yerini anlamland?rma ve bu anlam do?rultusunda hareket etme becerisini, yani **dü?ünsel iyi olma** halini bütüncül olarak ortaya koymaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla iki a?amal? bir çal??ma yürütülmü?tür. ?lk olarak 187 ö?renciden toplanan verilere **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanm??t?r. Bu analiz sonucunda, orijinal formla uyumlu olacak ?ekilde 12 maddenin iki alt boyutta (öz-yeterlik ve hayat ?emas?) topland??? görülmü?tür.

?kinci a?amada, 237 ö?renciden elde edilen veriler kullan?larak **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, iki faktörlü yap?n?n iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Elde edilen uyum iyili?i indeksleri ?unlard?r: χ^2/sd=1.41, RMSEA=0.039, AGFI=.96, CFI=.95, GFI=.96, IFI=.93, NFI= .94 ve SRMR=0.048. Bu de?erler, modelin kuramsal yap? ile veri aras?ndaki uyumunun yüksek oldu?unu i?aret etmektedir.

Ölçüt ba??nt?l? geçerlik çal??mas? kapsam?nda, Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?i puanlar?n?n **öznel mutluluk** ile ili?kisi incelenmi?tir. Bu analizde hesaplanan korelasyon katsay?s? r= .55 olarak bulunmu?, bu da ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?yla teorik olarak ili?kili olmas? beklenen ba?ka bir yap? aras?nda orta düzeyde pozitif bir ili?ki oldu?unu kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar?, **Cronbach Alfa** de?eri ile hesaplanm??t?r. Öz-yeterlik alt boyutu için .88, ya?am plan? alt boyutu için ise .86 de?eri elde edilmi?tir. Bu yüksek katsay?lar, ölçek maddelerinin kendi alt boyutlar? içinde tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Zamanla tutarl?l??? de?erlendirmek amac?yla 22 günlük bir aradan sonra **test-tekrar test** güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r. Bu analizde, öz-yeterlik alt boyutu için katsay? .65, ya?am plan? alt boyutu için ise .61 olarak bulunmu?tur. Bu katsay?lar kabul edilebilir düzeyde olup, ölçe?in zaman içindeki ölçüm kararl?l???n? desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. AFA, 12 maddenin iki farkl? faktör (Öz-Yeterlik ve Hayat ?emas?) alt?nda topland???n? göstermi?, bu da orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? desteklemi?tir.

DFA sonuçlar?, modelin veri ile mükemmel düzeyde uyum sa?lad???n? kan?tlam??t?r. Özellikle **RMSEA** de?erinin 0.039 gibi dü?ük bir seviyede ç?kmas?, modelin basitli?ini ve uygunlu?unu teyit

ARABPSYCHOLOGY.COM

etmektedir. Di?er uyum indeksleri (CFI, GFI, NFI, IFI, AGFI) de .93 ile .96 aras?nda de?i?erek, iki faktörlü modelin yap?sal geçerli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: 12 madde, 2 alt boyuttan olu?maktad?r. Psikometrik de?erlendirme 5'li Likert tipi dereceleme ile yap?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yeti?kinlik öncesi/Erken Yeti?kinlik (Ö?renci popülasyonuna göre tahmini)

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??malar? 187 ve 237 ki?ilik üniversite ö?renci örneklemleri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lardan maddeleri "1=kesinlikle kat?lm?yorum" ile "5=kesinlikle kat?l?yorum" aras?nda derecelendirmeleri istenmektedir. Yüksek puanlar, yüksek düzeyde **dü?ünsel (manevi) iyi olma** anlam?na gelmektedir.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Yap?sal E?itlik Modellemesi, Öznel Mutluluk, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: hakansaricam@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Hakan Sar?çam (YILDIZ International Conference on Educational Research and Social Sciences, 2014)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2014 y?l?nda Hakan Sar?çam taraf?ndan sunulmu?tur. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: hakansaricam@gmail.com.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF belgesi, uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olarak bu ba?lant?dan indirilebilir: dusunsel-manevi-iyi-olma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Sar?çam, H. (2014). Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas? ve psikometrik özellikleri. YILDIZ International Conference on Educational Research and Social Sciences (YICER-2014) September 01-03, 2014, Istanbul, Turkey. Çal??man?n ba?lant?s?: uluslararasisempozyumlar.com.

Dü?ünsel (Manevi) ?yi Olma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 12 maddeden ve 2 alt boyuttan olu?maktad?r:

Öz-yeterlilik (1-6. maddeler):

Kendime yard?m etmek için yapabilece?im çok fazla bir ?ey yok.

Ya?am Plan? (7-12. maddeler):

Henüz hayat?m?n amac?n? bulamad?m.

Not: Orijinal kaynakta sadece 1. ve 7. maddelerin örnekleri verilmi?tir. Di?er maddeler orijinal yay?ndan edinilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM